



Advies Netwerk Notarissen consultatie Wet digitale algemene vergadering privaatrechtelijke rechtspersonen

algemeen

Met dit advies reageert Netwerk Notarissen op de voorgestelde wijziging van Boek 2 en Boek 5 van het Burgerlijk Wetboek met het oog op het aanpassen van de regels inzake de digitale algemene vergadering van privaatrechtelijke rechtspersonen en de regels voor digitale oproeping voor de algemene vergadering.

Wij herkennen de maatschappelijke behoefte om het gebruik van elektronische communicatiemiddelen bij algemene vergaderingen van rechtspersonen te faciliteren en te normeren. De voorgestelde wijziging van Boek 2 en Boek 5 zien wij dan ook als een stap in de goede richting. In deze bijdrage formuleren we een advies met aanbevelingen om te verwerken in het wetsvoorstel.

de elektronische oproeping

We zien in de praktijk dat het bij betrokkenen bij rechtspersonen de norm is om te communiceren via e-mail. Het oproepen voor vergaderingen per post wordt door hen als niet meer van deze tijd beoordeeld. We zijn daarom van mening dat het een positieve ontwikkeling is dat het mogelijk wordt om vergaderingen digitaal op te roepen. Met het voorontwerp komt de instemming, die volgens de huidige wet nodig is om digitaal te kunnen worden opgeroepen, te vervallen. Naar ons inzicht zou ook de bepaling moeten komen te vervallen waarin is opgenomen dat de e-mail voor de oproeping moet worden gestuurd 'aan het adres dat door hem voor dit doel (...) bekend is gemaakt'. Het vervallen van deze bepaling¹ is echter niet voorzien in het voorontwerp. Het instemmingsvereiste blijft daarmee praktisch gezien in stand: als iemand geen mailadres opgeeft, dan moet de oproeping van dat lid of die aandeelhouder alsnog per 'normale' post plaatsvinden.

Ook als deze bepaling vervalt, kan het voorkomen dat iemand geen e-mailadres opgeeft en daardoor niet kan worden opgeroepen. Hoewel een verplichting tot het opgeven van een e-mailadres wettelijk kan worden geregeld, is de vraag of dat wenselijk is. Een andere oplossing kan zijn om een wettelijk 'alternatief' te geven voor de situatie dat iemand geen e-mailadres heeft opgegeven (of het adres niet meer bereikbaar is), zoals het plaatsen van een bericht op de website van de rechtspersoon. Wij denken dat het in ieder geval goed is om expliciet te benoemen wat het gevolg is voor (de geldigheid van) de oproeping van het niet opgeven van een e-mailadres.

de elektronische vergadering

De dynamiek van een 'digitale' vergadering is uiteraard anders dan die bij aanwezigheid van de betrokkenen in dezelfde ruimte; dit is ook in de praktijk bevestigd. Zo valt een groot deel van de non-verbale communicatie weg in een digitale vergadering. Afhankelijk van de applicatie die wordt gebruikt, kunnen deelnemers ook niet tegelijkertijd spreken. Als er een storing optreedt, kunnen deelnemers (al dan niet tijdelijk) niet meer deelnemen aan de vergadering.

Bij een hybride vergadering heeft iemand in principe zelf de keuze om al dan niet op de vergaderlocatie aanwezig te zijn. Kiest iemand voor deelname langs digitale weg, dan komen de eventuele nadelen voor 'eigen rekening'. Omdat die keuze er bij een volledig digitale vergadering niet

¹ Deze bepaling is opgenomen in art. 2:41 lid 5 (vereniging, en via art. 2:53a: coöperatie en onderlinge waarborgmaatschappij), 2:113 lid 4 (N.V.) en 2:223 lid 2 (B.V.).

is, zijn wij er een voorstander van om wettelijk te bepalen dat bepaalde besluiten niet in een volledig digitale vergadering genomen kunnen worden. Hierbij denken we aan ingrijpende besluiten, waarvoor vaak ook een grotere meerderheid vereist is. Bijvoorbeeld een besluit tot statutenwijziging, fusie, splitsing of ontbinding. Bij de Vereniging van Eigenaars kan gedacht worden aan een besluit tot verhoging van de servicekosten die een bepaald bedrag te boven gaat of een besluit tot het doen van een investering groter dan een bepaald bedrag.

Een alternatief is dat afwijking hiervan mogelijk is, en het besluit dus wel in een volledig digitale vergadering genomen kan worden, mits iedere 'vergadergerechtigde' daar vooraf mee instemt. Wat de vorm van die instemming betreft kan worden aangesloten bij art. 2:238 lid 1 BW over besluitvorming buiten vergadering: tenzij de statuten anders bepalen kan de instemming met de wijze van besluitvorming langs elektronische weg plaatsvinden. Het gaat dan wat ons betreft om een instemming specifiek voor een bepaald besluit en niet om een algemene instemming voor alle besluiten die in die categorie vallen.

Utrecht, 6 februari 2023

Netwerk Notarissen

mr. Lucienne van der Geld, directeur

mr. Erja Zandijk, dossierverantwoordelijke

Netwerk Notarissen in een organisatie van 150 notariskantoren in Nederland met bijna 600 juristen die samen een expertnetwerk vormen op notariële onderwerpen. Zij vormen ook samen een denktank voor de veranderende maatschappij.